

Ronde tafel VCD Chroom-6, 1 november 2018
Bijdrage RIVM: onderzoek en aanbevelingen

Dank u voorzitter, dank u commissie voor de uitnodiging om het onderzoek toe te lichten. Gelet op de beschikbare tijd beperk ik mij in de verklaring tot de conclusies en aanbevelingen.

Het RIVM heeft het onderzoek naar chroom-6 op de Defensie POMS-locaties gecoördineerd en mede uitgevoerd, samen met diverse andere kennisinstellingen. Daarbij hebben ook de oud-medewerkers een belangrijke bijdrage geleverd aan het onderzoek. De resultaten van het onderzoek naar chroom-6 op de POMS-locaties kunt u nalezen in een samenvattend rapport met de hoofdlijnen en de 10 onderbouwende rapporten.

De conclusie is dat gedurende de gehele operationele periode van de POMS er in bepaalde functies beduidende blootstelling aan chroom-6 was. De blootstelling in die functies kan longkanker, neus- en neusbijholtekanker en maagkanker hebben veroorzaakt, of alsnog veroorzaken. Daarnaast kan de blootstelling destijds hebben geleid tot aan chroom-6 gerelateerde allergische reacties, chronische longziekten en perforatie van het neustussenschot.

Het beeld dat naar voren komt is dat de zorg voor een veilige werkplek en de bedrijfsgeneeskundige zorg binnen Defensie niet voldeed aan de wettelijke verplichtingen. Dit zal hebben bijgedragen aan blootstelling aan chroom-6 die mogelijk de gezondheid van een aantal oud-medewerkers heeft geschaad.

Het onderzoek laat ook zien:

1. Dat andere oorzaken mogelijk zijn voor de meeste van deze ziekten.
2. Dat chroom-6 als oorzaak van deze ziekten niet kan worden vastgesteld via lichamelijk onderzoek,
3. Dat nu niet meer is vast te stellen via lichamelijk onderzoek wat de chroom-6 blootstelling was tijdens de POMS werkzaamheden.

Vanwege deze drie redenen is er geen zekerheid te geven of blootstelling aan chroom-6 op de POMS-locaties de oorzaak is van de ziekte. Duidelijk is wel dat de blootstelling de genoemde ziekten *kan* hebben veroorzaakt voor deze functies.

Aanbevelingen

Het RIVM heeft op basis van de onderzoekservaringen en resultaten een aantal aanbevelingen met betrekking tot:

- Het arbobeleid en interne communicatie bij defensie;
- De registratie en monitoring van defensiemedewerkers.

In het historisch onderzoek is niet onderzocht in hoeverre de doorontwikkeling van de arbozorg sinds de sluiting van de POMS-locaties al geheel of gedeeltelijk aansluit bij de intentie van deze aanbevelingen.